

13. Бошланғич Ҳанафий фикҳи - намоз китоби | 13-дарс

09:35 / 18.04.2020 7233

Намозни бузмайдиган нарсалар

[ةالصلل ا دس فئ ال امي ف ا ل ص ف

1 - ؤم ؤ ف و ب و ت ك م ي ل ا ي ل ص م ل ا ر ظ ن و ل -

2 - ن و د ن ا ك و ه ن ا ن س ا ن ي ب ا م ل ك ا و ا -

ر ي ت ك ل م ع ا ل ب ؤ ص م ح ل ا

دُسْفَاتِ اَلْـ هِدُوْجُسِـ عَضُوْمِ يِفْ رَامٌ رَمٌ وَاٌ - 3

رَامٌ لَامٌ ثَاٌ نِاُوْ

ةَقْوَلِ طُمْلِ اِجْرَفِ يَلِ اِ هِرْظَنْبِ دُسْفَاتِ اَلْو - 4

هَبِ تَبَتْ نِاُوْ رَاتْ حُمْلِا يِفِ ةَوَهَشِبِ

ةَعُجْرِلِا

1. Намоз ўқиётган кишининг намоз асносида бирор ёзувга қараб, уни тушуниши.
2. Тишлари орасида қолиб кетган нўхат донасида кичик нарсани амали касир қилмасдан ютиш.
3. Намоз ўқиётган кишининг сажда қиладиган жойидан бирор кишининг ўтиши намозни бузмайди, албатта кесиб ўтувчи гуноҳкор бўлади.
4. Ражъий талоқ қилган аёлининг авратига шаҳват билан қараши ҳам бузмайди, бу билан ражъа собит бўлишига қарамай.

[يِلْ صُمْلِلْ هَرْكُيْ اَمِ يِفْ] اَلْ صَف

أَيْ شَنِوْغَبَسَوْ غَبَسِيْل صُمْلَلْ هَرْكِي

أَدْمَعِ هُنُسْ وَأَبْجَاوْ كَرْت - 2 و 1

هِنَدَبَوْ هِبْوَثِبْ هَثَبَعَك - 3

هَرَمِ دُوْجَسْلَلْ أَلْإَصْخْلَلْ أَبْلَقَو - 4

أَهْكَيْ بَشَتَوْ عِبْأَصْأَلْ أَعْقَرْفَو - 6 و 5

9 - هَقُنْ عِبْ تُفْتَلْ أَلْأَو - 8. رُصَحَّتْ لْأَو - 7

11 - هَيْعَارْدْ شَارْتْ فَاو - 10. أَعْقِ إِلْأَو

أَمْ هَنْعِ هَيْمُكْ رِيْمَشَتَو

هتَرْدُقَ عَمَ لِي وَاَرْسَلَا يِفْ هُتَا لَصَو - 12

مَالَسَلَا دَرَو - 13 يَصِي مَقُولَا سُبُلَا يَلَع

يَزْدُعُ اَلْبُغْبُرَّتْ لَاو - 14 يَرَا شِ اِلَاب

دَشَوُوهُ وَاَرْجَتْ عَالَاو - 16 يَرَعَشُ صَقَعَو - 15

اَفُوشُ كَمَ اَهْطَسَو وَاَكُرَّتْ وَاَلِي دُنْمُ لَابِ سَأْرَلَا

هُلْ دَسَو وَاَهْبَوْتُ فَاكَو - 18 و 17

هَيَّ دَيُّ جُرْحِي اَلْ تُثِي حَبِ هَي فُجَارْدُنَا لَاو - 19

نَمِيَّ اَلَا هَطْبَا تَحَتْ بَوْتَلَا لُغَجَو - 20

رَسِيَّ اَلَا هَقْتَا عَا يَلَع هَي بِنَا جُحْرَطَو

نِيَّتَ رَمِّ

هِيَ لِحْرٍ وَأَهِيَ دِي عِبَاصَ أُلِي وُحَتَ و - 31 و 30

- 32 هِرِّيَغَ و دُوجُ سِلَا ي فِةَ لِبِقُ لَانَع

ي فِ نِيَّتَ بَكُرُ لَانَع نِي دِي لَانَعِ وُ كُرَتَ و

عُ وُ كُرُ لَانَعِ

هِيَ نِي عَضِي مَعَتَ و - 35 و 34 بُ وَاثَّتَ لَانَعِ - 33

- 37 ي طَمَّتَ لَانَعِ - 36 عَامَّ سِلَلِ أَمُّ هُ عُ فَرَو

لِي لِقُ لَانَعِ لَمَّ عُ لَانَعِ

أَهْلَتَ قَوِةَ لَمَقُ دُخَ أَو - 39 و 38

عُضَوَو - 42 ، هَمَفَو هِفَنَأُةَ طُغَتَو - 41 و 40

ةَنُونُ سَمَلَاةَ اَرْقُلَاغُنْمِي هَمَفِي فِي عِيَش

يَلَعَو هَتَمَامَع رُوك يَلَع دُوجُ سَلَاو - 44 و 43

الْبِةَ هَبَجَلَا يَلَع رَاَصْتَقِ اَلَاو - 45 ، ةَرُوص

، فَنَالَابِ رُدُع

مَامَحَلَاو قِي رَطَلَا يِف ةَالَّصَلَاو - 50 - 46

رِيغَلَا ضَرَاو ةَرَبَقَمَلَا يِف وَجَرَخَمَلَا يِفَو

، هَاَضِرَالْب

دَحَالَا عَفَاذْمَو ، ةَسَاَجَن نَم اَبِي رَقَو - 55 و 51

رِيغ ، ةَسَاَجَن عَمَو ، خِي رَلَا ، وَأ نِي ثَبُخَالَا

وَأْتَقُولَ تَوَفَّ فَاخِ إِذَا أَلِ عَنِ أَم

أَهُ غَطَّقَ بِدُنِّ أَلِ أَوْ عَامِ جَلِ أ

عَلْ ذَبُّ لَ أِ بَ أَيِّ ثِ يَ فِ عَالِ صِلَ أَوْ - 60 - 56

عَرَضَتْ لَ أَوْ لَلْ دَّتْ لَ لَ أَلِ أِ سَأَرَلِ أِ فِ وَشُ كَمَ و

لُ غَشِي أَمَ وِ هِيَ لَ إِ لِي مَيِّ مَ أَعَطَ عَرَضَ حَبَ و

لُ خِي وَ لَ أِبِ لَ أ

حِ بَسَّتْ لَ أَوْ - 62 - يَ أَلِ أَدَعَوُ - 61 - عَ وَشُ خُ لَ أِبِ

يَ فِ مَ أَمِ إِ لَ أِ مَ أَيِّ قَوُ - 65 - 63 - دَيِّ لَ أِبِ

ضُرَّ أَلِ أِ وَ أَلِ نَ أَلِ مَ يَ لَ عَ وَ أِبِ أَرَحَ مَ لَ أ

- 77 . ملسو هيلع هللا ىلص ىبّ نلا

ذخّات اكرتو

نّب هيف رورملا نّظي لّحم يِف ّةرّس

يّل صملا ىدي

Намознинг макруҳлари

Намоз ўқиётган кишига қуйидаги етмиш етти амал макруҳдир (таҳримий ёки танзиҳий):

1. Қасддан вожиб ёки суннат амални тарк қилиш.
2. Намозда амали касир қилмаган ҳолда либосларни ўйнаш.
3. Баданини қашилаш, ўйнаш.
4. (Сажда ўрнидан) майда тошчаларни олиб ташлаш (фақат саждага тайёрлаш учун бир марта қилиш макруҳ эмас).
5. Бармоқларни қисирлатиш.
6. Қўл панжаларини бир-бирига киргизиш.
7. (Қиёмда) қўлни белга қўйиш.
8. Бўйинини буриб ёнга қараш (кўксини ҳам бурса, намоз бузилади).
9. Мақъадни ерга қўйиб, тиззаларини тик қилган (ит каби) ҳолатда ўтириш.
10. Эркакларнинг саждада тирсакларни ерга теккизиши.
11. Намозда енгни шимариб олиш.

12. Кўйлак кийишга имконияти бўла туриб, иштон (ёки шим) билан намоз ўқиш.
13. Ишорат билан алик олиш.
14. Ташаҳхуд ўқиётганида узрсиз чордана қуриб ўтириш.
15. Эркак кишининг сочларини бир жойга тўплаб, боғлаб олиши.
16. Бош атрофини ўраб, тепасини очиқ қолдириш.
- 17-18. Саждага бораётганида кийимларни йиғиш ё тўғрилаш.
19. Кийимни елкага ташлаб унга ўраниб олиш.
20. Кийимни ўнг қўлтиғининг остидан ўтказиб икки учини чап елкаси устига ёки чап қўлтиғининг остидан ўтказиб, ўнг елкасига ташлаб олган ҳолда намозни бошлаш.
21. Қироатнинг бир қисмини қиёмда бўлмаган ҳолатда (яъни рукуда) қилиш.
22. Нафл намозларнинг биринчи ракатини иккинчи ракатидан узунроқ ўқиш.
23. Барча намозларнинг иккинчи ракатида қироатни биринчи ракатга нисбатан узун қилиш.
24. Фарз намознинг бир ракатида бир сурани икки марта ўқиш.
25. Кейинги ракатда аввалги ракатда ўқилган сура ёки оятдан олдинги сура ёки оятни ўқиш.
26. Икки ракатда ўқилган зам сураларнинг орасини фақатгина бир сура билан ажратиш (масалан, биринчи ракатда Наср сурасини ўқиб, иккинчи ракатда Ихлос сурасини ўқиш).
27. Хушбўй бирор нарсани қасддан ҳидлаш.
- 28-29. Кийим ёки елпиғич билан бир-икки марта елпиниш.
- 30-31. Саждада ва саждадан бошқа пайтларда қўл ва оёқ бармоқларини қибладан бошқа тарафга бурмоқ.
32. Рукуда икки қўлни тиззалар устига қўймаслик.

33. Намозда эснаш.
34. Кўзларни юмиш.
35. Кўзларни осмонга кўтариб қарамоқ.
36. Керишмоқ.
37. Оз ҳаракат қилиш (амали қолил).
- 38-39. Бит тутиш ва ўлдириш (озор бермаган пайтда).
- 40-41. Оғиз ва бурунни ўраб олмоқ,
42. Суннатга мувофиқ қироат қилишга тўсиқ бўладиган бирор нарсани оғизга солиб олиш.
43. Салла ўрамига сажда қилиш.
44. (Жонли нарсанинг) расми устига сажда қилиш.
45. Бурунда ҳеч қандай узр бўлмай туриб, фақат пешона билан сажда қилиш.
46. Йўл устида намоз ўқиш.
47. Ҳаммомда намоз ўқиш *(ташқарига чиқиш имкон бўлмаганида кароҳат бекор бўлиб, намоз ўқиш жоиздир)*.
48. Ҳожатхонада намоз ўқиш.
49. Қабристонда намоз ўқиш.
50. Эгасининг розилигисиз (бошқа кишининг) ерида намоз ўқиш.
51. Нажосатга яқин жойда намоз ўқиш.
52. Таҳорат танг қилиб турган пайтда намоз ўқиш.
53. Ел чиқиши танг қилиб турган ҳолда намоз ўқиш.
- 54-55. Вақт чиқишидан ёки жамоатни қочиришдан кўрқмаган пайтда, кийими ва баданида намоз дуруст бўлишига тўсиқ бўлмайдиган даражада (афв қилинган) нажосат билан намоз ўқиш.

56-57. Жомакорда намоз ўқиш макруҳ танзиҳий. Ёлвориш ва Аллоҳ ҳузурида ўзини ҳақир тутишдан бошқа ниятда дангасалик ёки кибр туфайли бош кийимсиз намоз ўқиш.

58. Кўнгли тортиб турган таом дастурхонга тортилган пайтда намозни бошлаш.

59-60. Фикрни чалғитувчи ва хушуъга ҳалал берувчи нарсалар қаршисида намоз ўқи!

61. Ўқиётган оятларини бармоқ билан санаш.

62. Руку ва саждада тасбеҳларни бармоқ билан санаш.

63. Имомнинг кўринмайдиган даражада чуқур меҳробда намоз ўқиши.

64-65. Имомнинг ёлғиз ўзи жамоатдан паст ёки юқори жойда туриши.

66. Олдинги сафда бўш жой туриб, орқа сафда намоз ўқиш.

67. Жонли нарсаларнинг расми туширилган кийимлари билан намоз ўқиш.

68-71. Намоз ўқиётган кишининг рўпарасида, бош ёки орқа томонида ёки икки ёнида жонли нарсаларнинг расми бўлиши. Аммо (юқорида санаб ўтилган ҳолларда) расм кичик ёки боши кесилган ёки жонсиз нарсаларнинг расми бўлса, макруҳ эмас.

72-74. Намозхоннинг рўпарасида ичида олови бор тандир бўлиши. Намозхоннинг рўпарасида ичида олови чўғ бўлган ўчоқ бўлиши (чунки бундай ҳолларда намоз ўқиётган шахс мажусийларга ўхшаб қолади). Намоз ўқиётган кишининг рўпарасида ухлаётган киши бўлиши.

Изоҳ: Намоз ўқиётган кишини уялтирадиган, уни безовта қиладиган ёки ухлаётганлар билан юзма-юз бўлиб қоладиган ҳолатларда намоз ўқиш макруҳдир. Агар бундай ҳолатларнинг юз бериш эҳтимоли бўлмаса, ухлаётганлар қаршисида намоз ўқишнинг зарари иўқ. Чунки ҳадисда Оиша онамиз розияллоҳу анҳодан ривоят қилинади: «Қибла билан намоз ўқиладиган жойлар орасида мен ухлаётганимда Расулуллоҳ, соллаллоҳу алайҳи васаллам, кечалари нафл намоз ўқирдилар ва витр намозига навбат келганида мени ҳам уйғотар эдилар, биргаликда витр намозини адо қилар эдик».

75. Намоз асносида ўзига зарарли бўлмаган тупроқни пешонасидан артиб ташлаш.

76. Доимо бир сурани белгилаб олиб, бошқаларини ўқимаслик. (Аmmo ўзи энг яхши билган ёки Пайгамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васаллам кўпроқ шу сурани ўқиганлар, дея табаррук тариқасида ўқиш макруҳ эмас).

77. Олдидан бирор кишининг ўтиш эҳтимоли бор жойда сутра қўймасдан намоз ўқиш.

«Нурул ийзоҳ» китоби асосида

Фозилжон Абдулқайюм тайёрлади